

Màster Oficial Avançat en Ciències Jurídiques

Assignatura: Ordre internacional actual

Trimestre: 2

Crèdits: 3

Llengua:
castellà

Professor: Josep Ibàñez (<http://www.upf.edu/dret/orbis/cvibanez.htm>)

Despatx: 40.1E02

Horari d'atenció: A convenir amb el professor mitjançant cita prèvia.

Contacte: josep.ibanez@upf.edu /// 935421918

Descripció de l'assignatura

L'assignatura està dedicada a l'estudi sistemàtic de l'ordre internacional actual en el marc de la disciplina de les Relacions Internacionals. Durant les últimes dècades del segle XX va tenir lloc una transformació dels patrons de l'ordre internacional, que han evolucionat conformant un ordre internacional substancialment diferent del que va sorgir de la segona guerra mundial. Després de l'anàlisi de les bases d'ordre internacional actual, en una primera part del curs s'estudien alguns d'aquests canvis, com són la transformació de l'Estat i la proliferació de nous actors i autoritats, la governança global i la proliferació de noves normes i institucions, la transformació de les institucions internacionals, i la transformació de l'ordre econòmic internacional. En una segona part, el curs estudia alguns dels principals reptes als quals s'enfronta l'ordre internacional actual, reptes de caràcter mediambiental, socioeconòmic, militar i polític.

Requisits previs

El seguiment de l'assignatura no exigeix requisits previs, encara que pot ser d'ajuda l'estudi previ de matèries vinculades a la disciplina de les Relacions Internacionals.

Metodologia

El curs es desenvoluparà al llarg d'un trimestre, amb nou sessions de dues hores cadascuna d'elles. Les sessions estaran dedicades a la presentació de la matèria per part del professor, al comentari i la discussió dels textos del dossier de lectures obligatòries del curs i a la realització de diverses activitats que permetran el tractament de qüestions d'especial rellevància mitjançant la participació activa dels estudiants.

Programació

1ª sessió

Tema 1. Les bases de l'ordre internacional actual.

El concepte d'ordre internacional. Els patrons de l'ordre internacional. L'evolució de l'ordre internacional durant el segle XX. Canvi i continuïtat a l'ordre internacional contemporani.

Activitat: Debate sobre el tema "Cambio y continuidad en el orden internacional del siglo XXI".

Lectures:

1. Bull, Hedley, "The Concept of Order in World Politics" y "Does Order Exist in World Politics?" (caps. 1 y 2), *The Anarchical Society. A Study of Order in World Politics*, Londres: Macmillan, 2^a ed., 1995 (1^a ed. 1977), pp. 3-50.
2. Cox, Robert W., "Social Forces, States, and World Orders: Beyond International Relations Theory" (1981), en Cox, Robert W. (con Sinclair, Timothy J.), *Approaches to World Order*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp. 85-123.
3. Reus-Smit, Christian, "The Constitutional Structure of International Society and the Nature of Fundamental Institutions", *International Organization*, vol. 51, n° 4, 1997, pp. 555-589.

	<p>4. Ikenberry, G. John, "Liberal Hegemony and the future of American postwar order", en Paul, T. V. & Hall, John A. (eds.), <i>International Order and the Future of World Politics</i>, Cambridge: Cambridge University Press, 1999, pp. 123-145.</p>
2ª sessió	<p>Tema 2. La transformació de l'Estat i la proliferació de nous actors i autoritats.</p> <p>Canvis en la naturalesa del poder polític. Els efectes de la globalització contemporània sobre l'Estat. La proliferació de nous actors i autoritats de caràcter privat.</p> <p>Activitat: Simulació i exercici sobre la legitimitat i la responsabilitat política de les organitzacions internacionals no governamentals.</p> <p>Lectures:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strange, Susan, "The State of the State", <i>The retreat of the State. The Diffusion of Power in the World Economy</i>, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp. 66-87. 2. Cutler, A. Claire; Haufler, Virginia; Porter, Tony, "Private Authority and International Affairs", en Cutler, A. Claire; Haufler, Virginia; Porter, Tony (eds.), <i>Private Authority and International Affairs</i>, Nueva York: New York State University Press, 1999, pp. 3-27.
3ª sessió	<p>Tema 3. La governança global i la proliferació de noves normes i institucions.</p> <p>L'evolució dels règims internacionals. La juridificació de les normes internacionals. El concepte de governança global. La proliferació de normes poc juridificades.</p> <p>Activitat: Simulació i exercici sobre la governança d'internet.</p> <p>Lectures:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abbott, Kenneth W.; Keohane, Robert O.; Moravcsik, Andrew; Slaughter, Anne-Marie; Snidal, Duncan, "The Concept of Legalization", <i>International Organization</i>, vol. 54, nº 3, 2000, pp. 401-419. 2. Slaughter, Anne-Marie, "The Real New World Order", <i>Foreign Affairs</i>, vol. 73, nº 5, 1997, pp. 183-197.
4ª sessió	<p>Tema 4. El multilateralisme i la transformació de les institucions internacionals.</p> <p>L'evolució contemporània del multilateralisme. La transformació de les principals institucions internacionals en la postguerra freda. La refundació de l'Aliança Atlàntica. La reforma de les Nacions Unides.</p> <p>Activitat: Debat sobre la reforma del Consell de Seguretat de Nacions Unides.</p> <p>Lectures:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruggie, John Gerard, "Multilateralism: the Anatomy of an Institution", <i>International Organization</i>, vol. 46, nº 3, 1992, pp. 561-598. 2. Barnett, Michael N. & Finnemore, Martha, "The Politics, Power, and Pathologies of International Organizations", <i>International Organization</i>, vol. 53, nº 4, 1999, pp. 699-732.
5ª sessió	<p>Tema 5. La transformació de l'ordre econòmic internacional.</p> <p>L'evolució de les institucions financeres: de Bretton Woods al posconsenso de Washington. El sistema multilateral de comerç: del GATT a l'OMC. Els efectes de la globalització contemporània sobre l'ordre econòmic internacional.</p> <p>Lectures:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Peet, Richard, "The Washington-Wall Street Alliance", <i>Unholy Trinity: The IMF, World Bank and WTO</i>, Londres: Zed Books, 2003, pp. 200-223. 2. Rodrik, Dani, "Governance of Economic Globalization", en Nye, Joseph S. & Donahue, John D. (eds.), <i>Governance in a Globalizing</i>

	<i>World</i> , Washington, D.C.: Brookings Institution Press, 2000, pp. 347-365.
6ª sessió	<p>Tema 6. Reptes mediambientals: canvi climàtic i degradació del medi ambient.</p> <p>Riscos globals i degradació mediambiental. El canvi climàtic i els seus components. L'estructuració històrica del règim internacional del medioambiente i la seva evolució recent.</p> <p>Activitat: Projectió de documental sobre el canvi climàtic.</p> <p>Lectura:</p> <p>1. Meyer, John M. et al, "The Structuring of a World Environmental Regime, 1870-1990", <i>International Organization</i>, vol. 51, nº 4, 1997, pp. 555-589.</p>
7ª sessió	<p>Tema 7. Reptes socioeconòmics: la pobresa i les desigualtats socioeconòmiques.</p> <p>La pobresa i l'agreuement de les desigualtats socioeconòmiques. Més enllà de la fractura Nord-Sud: la fragmentació de la perifèria i la polarització socioeconòmica global. La dimensió internacional de la lluita contra la pobresa i la desigualtat.</p> <p>Activitat: Exercici sobre enfoc polítics per a la reducció de la pobresa a escala global.</p> <p>Lectura:</p> <p>1. Thérien, Jean-Philippe, "Beyond the North-South Divide: The Two Tales of World Poverty" (1999), en Wilkinson, Rorden (ed.), <i>The Global Governance Reader</i>, Londres: Routledge, 2005, pp.218-238.</p>
8ª sessió	<p>Tema 8. Reptes militars: noves guerres i proliferació armamentística.</p> <p>La transformació dels patrons de conflictivitat armada. Les noves guerres. Terrorisme internacional i "guerra contra el terrorisme". La proliferació de serveis militars privats. La proliferació armamentística en la postguerra freda.</p> <p>Activitat: Exercici sobre la conflictivitat armada contemporània (I).</p> <p>Lectura:</p> <p>1. Kaldor, Mary, "Introducción", <i>Las nuevas guerras. Violencia organizada en la era global</i>, Barcelona: Tusquets Editores, 2001 (1^a ed. en anglès, 1999), pp. 15-28.</p>
9ª sessió	<p>Tema 9. Reptes polítics: autoritarismes, extremismes i violacions dels drets humans.</p> <p>La tesi de la pau democràtica i l'expansió de la "zona de pau liberal". L'estat de la democràcia i els drets humans en el món. La pervivència dels règims polítics autoritaris. Els extremismes polítics en la postguerra freda.</p> <p>Activitat: Exercici sobre la conflictivitat armada contemporània (II).</p> <p>Lectures:</p> <p>1. Salomón, Mónica, "El debate sobre la 'paz democrática'. Una aproximación crítica", <i>Revista de Estudios Políticos</i>, nº 113, junio-septiembre 2001, pp. 237-265.</p> <p>2. Cooper, Richard, <i>The post modern State and world Order</i>, Londres: The Foreign Policy Centre, 2000.</p>

Avaluació

L'avaluació del curs combinarà mètodes d'avaluació contínua i una prova final. Els apartats en els quals es desglossa l'avaluació són els següents:

1. Fitxes de lectura: Cada setmana els estudiants lliuraran al professor una fitxa de lectura de cadascun dels textos del dossier de lectures corresponents al tema previst. La fitxa de lectura tindrà una extensió màxima d'entre 800 i 1.000 paraules (equivalent aproximadament a menys de dues pàgines amb marges simètrics de 2,5 cm, tipus de lletra Times New Roman de 12 punts i interliniat a 1,5 punts). El contingut de cada fitxa de lectura inclourà: a) la tesi o idea central del treball; b) els arguments principals en els quals es dona suport la tesi; c) crítiques argumentades. *El plagi o la còpia en qualsevol de les fitxes de lectura serà severament castigat i en determinats casos podrà comportar el suspens directe del curs, independentment de la resta de notes que s'obtinguin.* Qualsevol cita del text original ha d'aparèixer entre cometes i amb la corresponent referència.

2. Participació en les sessions: A més de la presentació del tema corresponent a cada sessió, el professor destinarà una part de cadascuna de les sessions al comentari i la discussió dels textos del dossier. La participació dels alumnes en aquestes discussions permetrà contrastar opinions per a arribar a conclusions respecte del tema de la sessió. La majoria de sessions tindran reservada una hora per al desenvolupament d'activitats que requereixen la participació dels estudiants, com puguin ser seminaris, simulacions, exposicions orals, etc.

3. Prova final: La prova final consistirà a respondre a una pregunta general sobre el contingut del curs, per a això serà necessari recórrer de manera transversal a diversos aspectes del temari. La prova final tindrà una durada màxima d'una hora.

* Únicament per a qui tinguin una nota d'avaluació contínua inferior a 5, es preveu la realització d'una prova extraordinària equivalent a l'avaluació contínua (70% de la nota final). La llista d'alumnes que haurien de realitzar la prova extraordinària per a superar l'assignatura serà anunciada amb antelació. La prova consistirà a respondre les preguntes de dues parts: 1. Cinc preguntes breus sobre les lectures del curs (30 minuts); 2. Cinc preguntes breus sobre qüestions tractades en les sessions del curs (30 minuts). La durada màxima de la prova serà de 60 minuts.

Concepte	%	Comentari
Avaluació contínua		
Fitxes de lectura	35%	El lliurament de cadascuna de les fitxes de lectura i el caràcter sintètic i encertat del seu contingut seran valorats positivament.
Participació a les sessions	35%	La participació activa i pertinent dels estudiants en el comentari dels textos i els temes de cada sessió seran valorades positivament.
Examen final		
Prova final	30%	La pertinència del contingut i l'adequada argumentació de la resposta seran valorades positivament.
Prova extraordinària	70%	La pertinència del contingut i l'adequada argumentació de la resposta seran valorades positivament.

Bibliografía i materials

Bibliografía:

Alderson, Kal & Hurrell, Andrew (eds.), *Hedley Bull on International Society*, Londres: Macmillan, 2000.

Ba, Alice D. & Hoffmann, Matthew J. (eds.), *Contending Perspectives on Global Governance. Coherence, Contestation and World Order*, Londres: Routledge, 2005.

Bull, Hedley, *The Anarchical Society. A Study of Order in World Politics*, Londres: Macmillan, 1977.

Buzan, Barry & Little, Richard, *International Systems in World History. Remaking the Study of International Relations*, Oxford: Oxford University Press, 2000.

Cox, Robert W. (con Sinclair, Timothy J.), *Approaches to World Order*, Cambridge, Cambridge University Press, 1996.

Desai, Meghnad y Redfern, Paul (eds.), *Global Governance. Ethics and Economics of the New World Order*, Londres: Pinter, 1995.

Drezner, Daniel W., *All Politics Is Global. Explaining International Regulatory Regimes*, Princeton: Princeton University Press, 2007.

García, Caterina & Vilariño, Eduardo (coords.), *Comunidad internacional y sociedad internacional después del 11 de septiembre de 2005*, Bilbao: UPV / UCM / UPF, 2005.

Hall, John A., *International Orders*, Cambridge: Polity Press, 1996.

Held, David & McGrew, Anthony (eds.), *Governing Globalization: Power, Authority and Global Governance*, Cambridge: Polity Press, 2002.

Held, David y McGrew, Anthony, *Globalización y Antiglobalización. Sobre la reconstrucción del orden global*, Barcelona: Paidós, 2003 (1ª ed. en inglés, 2002).

Held, David, *La democracia y el orden global. Del Estado moderno al gobierno cosmopolita*, Barcelona: Paidós, 1997 (1ª ed. en inglés, 1995).

Hewson, Martin y Sinclair, Timothy J. (eds.), *Approaches to Global Governance Theory*, Nueva York: State University of New York Press, 1999.

Lomborg, Bjørn (ed.), *Global Crises, Global Solutions*, Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

Martin, Lisa L. & Simmons, Beth A. (eds.), *International Institutions. An International Organization Reader*, Cambridge, MA: The MIT Press, 2001.

Miller, J. D. B. & Vincent, R. J. (eds.), *Order and Violence. Hedley Bull and International Relations*, Oxford: Clarendon Press, 1990.

Newman, Edward; Thakur, Ramesh; Tirman, John (eds.), *Multilateralism Under Challenge? Power, International Order, and Structural Change*, Nueva York: Naciones Unidas, 2006.

Nye Jr., Joseph S. y Donahue, John D. (eds.), *Governance in a Globalizing World*, Washington, D.C.: Brookings Institution Press, 2000.

O'Brien, Robert; Goetz, Anne Marie; Scholte, Jan Aart; Williams, Marc, *Contesting Global Governance. Multilateral Economic Institutions and Global Social Movements*, Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

Onuf, Nicholas, *World of Our Making: Rules and Rule in Social Theory and International Relations*, Nueva York: Columbia, University of South Carolina Press, 1989.

Paul, T. V. & Hall, John A. (eds.), *International Order and the Future of World Politics*, Cambridge: Cambridge University Press, 1999.

Roberson, B. A. (ed.), *International Society and the Development of International Relations Theory*, Londres y Washington: Pinter, 1998.

Rosenau, James N. y Czempiel, E. O. (eds.), *Governance Without Government:*

Order and Change in World Politics, Cambridge: Cambridge University Press, 1992.

Rupert, Mark, *Ideologies of Globalization. Contending Visions of a New World Order*, Londres: Routledge, 2000.

Sinclair, Timothy J. (ed.), *Global Governance. Critical Concepts in Political Science* (4 vols.), Londres: Routledge, 2004.

Singer, M. & Wildavsky, A., *The Real World Order. Zones of Peace/Zones of Turmoil*, Chatham, N.J.: Chatham House Publishers, 1996 (1ª ed., 1993).

Wilkinson, Rorden (ed.), *The Global Governance Reader*, Nueva York: Routledge, 2005.

Issues in Global Governance, Papers written for The Commission on Global Governance, Londres: Kluwer Law International, 1995.

Dossier de lectures:

1. Bull, Hedley, "The Concept of Order in World Politics" y "Does Order Exist in World Politics?" (caps. 1 y 2), *The Anarchical Society. A Study of Order in World Politics*, Londres: Macmillan, 2ª ed., 1995 (1ª ed. 1977), pp. 3-50.
2. Cox, Robert W., "Social Forces, States, and World Orders: Beyond International Relations Theory" (1981), en Cox, Robert W. (con Sinclair, Timothy J.), *Approaches to World Order*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp. 85-123.
3. Reus-Smit, Christian, "The Constitutional Structure of International Society and the Nature of Fundamental Institutions", *International Organization*, vol. 51, nº 4, 1997, pp. 555-589.
4. Ikenberry, G. John, "Liberal Hegemony and the future of American postwar order", en Paul, T. V. & Hall, John A. (eds.), *International Order and the Future of World Politics*, Cambridge: Cambridge University Press, 1999, pp. 123-145.
5. Strange, Susan, "The State of the State", *The retreat of the State. The Diffusion of Power in the World Economy*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp. 66-87.
6. Cutler, A. Claire; Haufler, Virginia; Porter, Tony, "Private Authority and International Affairs", en Cutler, A. Claire; Haufler, Virginia; Porter, Tony (eds.), *Private Authority and International Affairs*, Nueva York: New York State University Press, 1999, pp. 3-27.
7. Abbott, Kenneth W.; Keohane, Robert O.; Moravcsik, Andrew; Slaughter, Anne-Marie; Snidal, Duncan, "The Concept of Legalization", *International Organization*, vol. 54, nº 3, 2000, pp. 401-419.
8. Slaughter, Anne-Marie, "The Real New World Order", *Foreign Affairs*, vol. 73, nº 5, 1997, pp. 183-197.
9. Ruggie, John Gerard, "Multilateralism: the Anatomy of an Institution", *International Organization*, vol. 46, nº 3, 1992, pp. 561-598.
10. Barnett, Michael N. & Finnemore, Martha, "The Politics, Power, and Pathologies of International Organizations", *International Organization*, vol. 53, nº 4, 1999, pp. 699-732.
11. Peet, Richard, "The Washington-Wall Street Alliance", *Unholy Trinity: The IMF, World Bank and WTO*, Londres: Zed Books, 2003, pp. 200-223.
12. Rodrik, Dani, "Governance of Economic Globalization", en Nye, Joseph S. & Donahue, John D. (eds.), *Governance in a Globalizing World*, Washington, D.C.: Brookings Institution Press, 2000, pp. 347-365.
13. Meyer, John M. et al, "The Structuring of a World Environmental Regime, 1870-1990", *International Organization*, vol. 51, nº 4, 1997, pp. 555-589.
14. Thérien, Jean-Philippe, "Beyond the North-South Divide: The Two Tales of World Poverty" (1999), en Wilkinson, Rorden (ed.), *The Global Governance*

Reader, Londres: Routledge, 2005, pp.218-238.

15. Kaldor, Mary, "Introducción", *Las nuevas guerras. Violencia organizada en la era global*, Barcelona: Tusquets Editores, 2001 (1ª ed. en inglés, 1999), pp. 15-28.
16. Salomón, Mónica, "El debate sobre la 'paz democrática'. Una aproximación crítica", *Revista de Estudios Políticos*, nº 113, junio-septiembre 2001, pp. 237-265.
17. Cooper, Richard, *The post modern State and world Order*, Londres: The Foreign Policy Centre, 2000.